

Užduotys iš pasirengimo IT BVE knygos

1. Informacinė visuomenė

Faile *Informacinė_visuomenė.doc* esantį tekstą sutvarkykite pagal pateiktus nurodymus ir atliktos užduoties pavyzdį.

Nurodymai

- Dokumento puslapinėje antraštėje parašykite žodžius „Informacinė visuomenė“, puslapinėje poraštėje – žodžius „Informacinės technologijos“.

Atliktos užduoties pavyzdys

Informacinė visuomenė

INFORMACINĖ VISUOMENĖ IR INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS

Informacinė visuomenė – tai atvira, išsilavinusi ir besimokanti visuomenė.
Atvira – vadina, informacija, žinios, duomenys turi būti lengvai prieinami kiekvienam visuomenės nariui.
Išsilavinusi – rattinga, gyventojai geba skaityti, rašyti ir pasinaudoti informacijos šaltiniais, t. y. informacinėmis technologijomis priemonėmis.
Besimokanti – visuomenės nariai stengiasi mokytis visą gyvenimą. Pereinama nuo mokymo koncepcijos prie mokymosi. Atsiranda nauji mokymo būdai, metodai: nuotolinis švietimas (angl. *distance education*), atvirasis mokymasis (angl. *open learning*), elektroninis mokymasis (angl. *e-learning*), skaitmeninis mokymasis (angl. *digital learning*).

Taigi informacinės visuomenės nariai gali ir geba taikyti šiuolaikines informacines technologijas visose savo veiklos srityse, moka naudotis šalies bei pasaulio informacijos šaltiniais, o valdžios institucijos užtikrina informacijos prieinamumą ir patikimumą.

Žmonijos visuomeninės raidos bangos (pagal Alviną Toflerį):

- I banga – agrarinė (apie 10 000 metų);
- II banga – industrinė (nuo 1800 m. iki šių laikų);
- III banga – informacinė (nuo 1980 m. ir į ateitį).

Penki požiūriai į informacinę visuomenę

Technologinis požiūris paterežia, kad informacinės technologijos suteikia galimybę efektyviai apdoroti, kaupi, perduoti, skleisti informaciją, ją susiausti.

Ekonominiu požiūriu informacinėje visuomenėje pereinama nuo turto prie žinių ekonomikos.

Socialiniu požiūriu informacinė visuomenė gali būti suskirstyta į grupes:

- Specialistai, kurių darbas – naujų technologijų kūrimas ir diegimas (tokių turėtų būti apie 4 %).
- Informacinių technologijų taikymo specialistai, kurių darbas – taikyti, priderinti, diegti naujas technologijas įvairiose srityse (tokių specialistų turėtų būti apie 16 %).
- Informacinių technologijų vartotojai, kurie yra įvairių specialybių bei profesijų ir savo veikloje naudojami informacinėmis technologijomis (tokių turėtų būti apie 80 %).

Erđtiniu požiūriu informacinė visuomenė traktuojama kaip pasaulinė, neribojama valstybių, regionų sienų. Informacija tampa vienodai sparčiai pasiekama visame pasaulyje, todėl galima sparčiai darbuotis visose srityse.

Kultūriniu požiūriu sparčiai plintanti informacija veikia įvairių tautų kultūras, saviti jų elementai greičiau perimami arba atmetami, suvienodėja.

Svarbiausi informacinės visuomenės bruožai:

- stiprus paties piliečio noras ir gebėjimas mokytis;
- nuolatinis mokymasis;
- mokymosi priemonių ir formų įvairovė: nuotolinis mokymasis, elektroninis mokymasis, skaitmeninis mokymasis;
- nuotolinis darbas;
- elektroninis verslas;
- elektroninės paslaugos;
- elektroninis valdymas.

Informacinės technologijos

Informacinė visuomenė

Informacinė visuomenė ir socialiniai pokyčiai:

- 1) visuomenės suskaidymas į tuos, kurie turi ir geba naudotis informacinėmis technologijomis, ir tuos, kurie negali ir nemoka jomis naudotis;
- 2) didėjantys išsilavinimo lygio skirtumai tarp miesto ir kaimo, tarp vyrų ir moterų, tarp minimalias pajamas gaunančių ir turtingai gyvenančių ir pan.;
- 3) žmonių tarpusavio santykių susvetimėjimas, kai labiau bendraujama ne tiesiogiai, o naudojantis mobiliaisiais telefonais, įvairiomis interneto priemonėmis;
- 4) didėjantis visuomenės technizavimo, naujų priemonių kaitos greitis;
- 5) asmenybės paželdžiamumas: žmogus vis labiau ima jaustis esąs tarytum didžiulio mechanizmo sraigtelis, jo veikla vis daugiau priklauso nuo kitų, nuasmeninama, vis aktualesnėja asmens saugumo problema;
- 6) inertškumas, lėtumas, negebėjimas greitai perimti informacijos, prisitaikyti dirbti ir gyventi nuolat kintančiomis sąlygomis.

Informacinės visuomenės plėtra Lietuvoje

Nacionalinėje informacinės visuomenės plėtros koncepcijoje numatyti šie informacinės visuomenės kūrimo Lietuvoje uždaviniai:

- sudaryti sąlygas, kad kiekvienas moksleivis įgytų mokykloje reikiamas informacinės technologijos grindžiamas žinias;
- suteikti galimybę studentams, detytojams, mokslo, kultūros darbuotojams naudotis informacinėmis technologijomis;
- sukurti visuomenei lengvai pasiekiamą nuotolinių studijų sistemą, naudojančią informacines technologijas;
- plėtoti darbus, ugdančius gyventojų sampratą apie informacinės visuomenės plėtros svarbą.

Informacinės technologijos

3. Lietuvių liaudies pasakos

Failę *Pasakos.doc* esantį tekstą sutvarkykite pagal pateiktus nurodymus ir atliktos užduoties pavyzdį.

Nurodymai

- Kiekvienoje dokumento puslapinėje antraštėje parašykite tame puslapyje pateiktos pasakos pavadinimą.
- Dokumento puslapinėse poraštėse parašykite žodžius „Lietuvių liaudies pasakos“.

Atliktos užduoties pavyzdys

<p>Lapė, strazdelis ir varna</p> <p>LAPĖ, STRAZDELIS IR VARNA</p> <p>Vidury miško, eglyčių, sudėrėse strazdelis sau gūžtelę ir sudėjo perkin klanėlinėliais, o iš jų išperėjo perkin raibus strazdžiukus.</p> <p>Ašbego lapė ir sako: – Strazdeli, strazdeli, veskis vaikėdas, kirsis eglyčių. – Kad mano vaikėdas dar nepasirodys. Susimėdama lapė, nekisk eglyčių. – Mesk man vieną vaikėdą, tai nekirsi.</p> <p>Ką veikti strazdelis – širvėti vieną vaikėdą, o lapė sugrėbė ir maudinėti. Sudeidai vieną strazdžiuką, lapė vėl ašbego ir vėl gaudėsi strazdelį. Strazdas širvėti jai ir kitą vaikėdą. Taip strazdelis širvėti visas vaikėdas, tik vienas beliko. Nusimėta lapė kevirtų vaikėdą, strazdelis labai gailai verkė, nes vienas vienas vaikėdas jam bebavo likęs. Atsivėdė varnelė, gera žmonė, ir klausia: – Strazdeli, strazdeli, ko gi tu taip verk? – Tu jai nebėgk ir taip pasakyk: kisk sau, tik su kas tu kisk? Šniap pamokėsi, varnelė nurkėdė. Ašbego lapė ir sako: – Strazdeli, strazdeli, veskis vaikėdas, kirsis eglyčių. – Kisk sau, – atšvė strazdas, – Pajūnėsiu, kas gi tu nekirsi. Lapė pliaukšt pliaukšt sudarė keletą kartų su uodega per medį, bet, manydama, kad strazdelis nebėg, paklausė, kas pamokė ją šniap eglė. – Varnelė, gera žmonė, – anaktė iš gūžos strazdelis. Užvėti lapė širdis ant varnos ir nusiperdė jai nedovanoti. Nubėgę pamokėsi, kur varnos skradydavo, ir atsigulė aukštietėnka, dėdamasi negyva mairi. Pamačėsi negyva žvėrį, varna buj ankridė, nušėpė ant lapės ir emė kramkėti, varnų girvėn į puotą šaukt. Lapė ope į nušėpė ir jas ketina emi, bet varnelė emė gurytis: – Ką darysi, daryk, tik nedaryk taip, kaip senelis bebūtė dare. – O kaipgi jis dare? – smūdinė klasia lapė. – Ogi pavėnė iš šakėlyno statėraty be dugno, įdėjo jai bobučių ir tol vėdėjo, kol jos kaualė sušėryjo. Lapė, norėdama išbėgėti varnai kauko, įspūdė jai statėraty be dugno, o varnelė to tūtelėjo. – Dar ir širdies į gėva tebeplėnėja ir iš lapės juokėsi.</p>	<p>Kaip lapė vilkui kailinius suvė</p> <p>KAIP LAPĖ VILKUI KAILINIUS SUVĖ</p> <p>Eina vilkas pagirtis, o gervės medį kala. Pakėlė vilkas gėvą ir sako: – Gervė, gervė, tu kuli kuli šimų vasarų ir sau dėbatų nesėskai. O gervės atšvė: – Man ir nereikia dėbatų. O tu, vilka avirnyka, avėles įpėnė įpėnė, o kai ateina žiema, tai lapė, sau kailinių nepasidėsi.</p> <p>Vilkas grėžinė, kad ja per žiemos spėigus dantėnis iš šalčio kalėdavo, mūlėde ir emė verkdama. Susitruka lapė. Lapė klausia: – Kėmėti, ko gi tu verk? – Kaip man reverkė, jeigu gėvys sako: „Vilka avirnyka, avėles įpėnė įpėnė, o sau kailinių nepasidėsi?“ – Būta ko verkė. At tau padėdėtu kailinius, kėmėti, tik tu man atėmek vieną avėlę. Vilkas nuėjo, papovė avėlę ir atrėdė. – Atėk rytą, tai bus pasidėti kailiniai, – sako lapė. Lapė avėlę surėpė ir raičėpė pakabnė seti, šildosi atkėmė. Atėjo vilkas. – Na, lepruštė argele, ar pavėnėsi kailinius? – Viena pavėnėsi, tik apykalėsi grėžėnu. Kad taip arklio odos apykalėsi gėvys... – Bėkur gėvėn? – klasia vilkas. Lapė sako: – Neroti nuo šia, dirvonė, gėnėsi gėvys kumėly, tai jo būn gėra apykalė. Pastėrk vadėlis, ir eikim. Tu pavėnėsi, o aš iškėpėsiu, kiek man reikis apykalė. Lapė prėjo su žėkėim prie kumėlio ir žėnkėl jam pašury, o vilkas su vadėtom laikosi. Kumėly kad pavėnėsi, kad šėkė, kad rašė vilką, vilkui net gėnėsi dūka. Lapė vis rėkia: – Kėmėti, šėkėk kumėli, dar murtėpėnu. Vilkas jau surėpė pakėnė vadėlis, bet įpėnėpė ir nebėgė. Kumėly rėkė vilką stačai į varnė. – Kėmėti, kėmėti, laikyk, už varnė! – rėkia lapė iš tolo. Kaip vilkui besidėkėti, kad jau kaulai bėnka per žėmę. Taip ir murtėpėnu jė lapės pašūty kailinių.</p>
<p>Vėžys ir varna</p> <p>VEŽYS IR VARNA</p> <p>Kartį varna, padėrėjo besivalkėdama, paėgavo vėžį. Vėžys parėkt, kad nekėp bus, ir pradėjo vėgė gėti: – Kokios gražios tamtos, varnė, plėnėnė, už vių gūžėnėsi! Varna tyli, nieko sėnėka, o vėžėtikas toliu gėrė: – Gėl tamtos gėvys ir lėbėnė? Varna alpėta gėrėnė, bet nieko sėnėka. Pagėlėnu vėžėtikas dar gėrė: – Jau šėkėl tamtos rėkia bėti vių paškėty kėnėnė! Varna tik: – Nėnėgi, nėnėgi! Vėžėtikas išėp vėdėnė ir rėplėkė, o varna liko išbėpėnė. – At pėnė mačėn: ant mano uodėgėnė buvo užgėvė! Nu bėgti vė! Nu bėgti! Susitko mėtkā. – Mėtkā pėtkā, bėkim, bėkim – dangus grėvā! – O kas gi tu sėkė? – At pėnė mačėn: ant mano uodėgėnė buvo užgėvė! Nu bėgti vė! Nu bėgti! Šėbėgo mėtkā, mado tokią trobėj ir jėn saėpė. Vėnė labai norėjo emi, o šia mēko nebėra. Tėmė tėtis ir vėnėnt pavėnėnti sau briedį pėty. Sako: – Dabur vėnė pasidėpėim, o kai tik briedis atėis, tėjėnu pavėnė j ir sudėnėpėim. Lapė užlėpė ant kromėis, katrukas užkoko ant kartėlis, kėkėlis palėdo po šėvota, vilkas įlėdė į pakromėj, o mētkā kromėis. Kai visi išbėpėnt, nebėvo kam emi ir briediū kvėnti. Emė lapė rėtikė nuo kromėis ir, mēpėni jė briedį, sako: – Briedėli, briedėli, atėk pėty, vėko prėdėpėim, prėstėpėim. Parbėgėnt lapė vėl užlėpė ant kromėis. Anjo ir briedis. Kai tik darė gėvėim, puolė ant jo vėnė, kaip buvo sušėryti. Bėt lapė iš gėvėnė, šėkdama nuo kromėis, rėnėnėko sprėnė, katrukas, nuo kartėlis šėkdama, kopėlis išbėdėnt, kėkėkė, iš po šėvotos įpėdamas, akėris išbėdėnt, vilkas, įpėdamas iš pakromėis, šėnkėdėnis sušėdėnt, mētkā, įpėdamas iš kromėis, rugarkėntį pėrėdėnt. O briedis šėkė gėvėn ir parėjo namė.</p>	<p>Dangus grėva</p> <p>DANGUS GRĖIVA</p> <p>Gėvėno sėnėte ir turėpė katruką, lėpė jė abudu vieną kartį vėgty įpėnti. Pasidėkė sėnėte bėrėnė, tik šėpė ir murtėti lapėlis katrukai ant uodėgėnė. Katrukas pradėjo rėkti: – Sėnėčėnt, sėnėčėnt, dangus grėiva – bėgėsi! – Nėbėk, katruk, negėrėva. Kitas lapėlis vėl rėkia: šėpė katrukai ant uodėgėnė. Katrukas vėl šaukė: – Sėnėčėnt, dangus grėiva, bėgėsi! Nu bėgti! Nu bėgti! Susitko katrukas kėkė: – Kėkė pėtki, bėkim, bėkim – dangus grėivā! – Kas gi tu sėkė? – At pėnė mačėn: ant mano uodėgėnė buvo užgėvė! Nu bėgti! Nu bėgti! Susitko katrukas lapė: – Lapė srupe, bėkim, bėkim – dangus grėivā! – O kas tu, katruk, sėkė? – At pėnė mačėn: ant mano uodėgėnė buvo užgėvė! Nu bėgti! Nu bėgti! Susitko katrukas vėgė: – Vėkė pėtki, bėkim, bėkim – dangus grėivā! – O kas gi tu sėkė? – Kėkė šėkė. – Kėkė šėkė, kas tu sėkė? – Katrukas pėtkė. – Katrukas pėtkė, kas tu sėkė? – Man pavėnė ant uodėgėnė gėlo užgėvėnt! Ir vilkas pėrėngėdėp bėgė drėngė. Susitruka mētkā. Vilkas šaukė: – Mėtkā pėtkā, bėkim – dangus grėivā! – Kas tu sėkė? – Lapė srupe. – Lapė srupe, kas tu sėkė? – Kėkė šėkė. – Kėkė šėkė, kas tu sėkė? – Katrukas pėtkė. – Katrukas pėtkė, kas tu sėkė? – Man pavėnė ant uodėgėnė gėlo užgėvėnt! – Papasakok, kaip buvo? – klasia mētkā. – Ogi man per kopėtytų įpėvy bėnėnt, kad ir kas tūt ant uodėgėnė gėlo ir užgėvėnt! Ar išbėnti? – Kaip gėvėnti spėmas. – Eik tu, pėkurti, – sako mētkā, – juk tai tikrai buvo kopėnto lapės. Gėžkė vėnė namė. – O gėl ir bėnėnt, – tėt katrukas. – Tai dabur bė bėnėnt gėvėim sugėnti. Ir parbėgo vėnė namė.</p>

Lietuvių liaudies pasakos

Lietuvių liaudies pasakos

